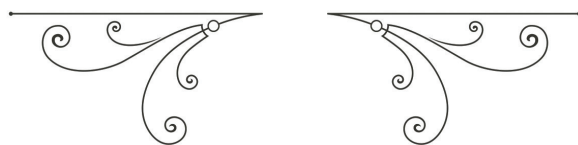

برنامه

جناب آقای دکتر سید عباس صالحی

وزیر پیشنهادی

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۱	سوابق علمی، تخصصی و اجرایی
۵	رویکردها و برنامه
۵	۱. تبیین وضع موجود
۵	الف) وضعیت حوزه فرهنگ و هنر
۹	ب) نگاهی به رویکردها و دستاوردهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت یازدهم
۱۱	۲. مبانی، اصول، ارزش‌ها و رویکردها
۱۱	۱،۲. مبانی نظری
۱۱	۱،۱،۲. تصویر فرهنگ در برنامه دولت دوازدهم
۱۱	۲،۱،۲. عوامل دخیل در تغییر و تحولات فرهنگ
۱۱	۳،۱،۲. سیاستگذاری فرهنگی؛ رسالت حاکمیت در تحولات فرهنگ
۱۲	۲،۲. نظام اهداف و عرصه‌های فعالیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۲	۳،۲. اصول و رویکردها
۱۴	۳. چالش‌ها و مسائل مهم عرصه‌های فرهنگی و هنری
۱۴	۴. برنامه‌های پیشنهادی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت دوازدهم
۱۷	۵. ره‌آورد اجرای برنامه در افق ۱۴۰۰

سوابق علمی، تخصصی و اجرایی

۱- نام: سید عباس

۲- نام خانوادگی: صالحی (شناسنامه: صالح شریعتی)

۳- متولد: ۱۳۴۳

۴- محل تولد: مشهد مقدس

۱- دروس دانشگاهی

۱- کارشناسی ارشد فلسفه اسلامی (دانشگاه قم)

۲- دکتری کلام اسلامی با گرایش فلسفه دین (دانشگاه قم)

۲- دروس حوزه‌ای

۱- ده سال درس خارج فقه و اصول در قم و مشهد

اساتید: آیات عظام وحید خراسانی، جواد تبریزی، عزالدین زنجانی، میرزا علی فلسفی و ...

۲- دروس علوم عقلی فلسفه اسلامی، در قم و مشهد

اساتید: آیات و اساتید حسن‌زاده آملی، انصاری شیرازی، جواد آملی، ابراهیمی دینانی و ...

۳- سوابق تدریس

۱- تدریس دروس مرتبط به فقه و فلسفه و کلام اسلامی در حوزه و دانشگاه از سال ۷۰ تا کنون

۲- تدریس سطوح حوزه در قم و مشهد (از معالم و اصول فقه تا رسائل و مکاسب و...)

۴- فعالیت‌های علمی - پژوهشی

۱- تألیف و ارائه بیش از ۵۰ مقاله در نشریات علمی

۲- انتشار بیش از ۱۰۰ مقاله و یادداشت در مطبوعات و رسانه‌ها

۳- از همکاران علمی تفسیر راهنما از آغاز تا پایان پروژه (شایان یادآوری است که تفسیر راهنما اثر آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

است که ایشان در زندان تدوین کردند و سپس از سالهای ۱۳۶۷ به بعد در مرکز فرهنگ و معارف قرآن تکمیل شد)

۴- تدوین و نشر ۳ اثر علمی

۵- عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

۵- فعالیت‌های مدیریتی - علمی

۱- مدیر مسؤول نشریه پژوهش‌های فلسفی - کلامی نوین

۲- از مؤسسان و همکاران نخستین نشریه حوزه از سال ۶۲

۳- سردبیر نشریه حوزه در سال‌های ۶۵ - ۶۷

۴- مدیر مسؤول نشریه پژوهش‌های قرآنی و عضو هیأت تحریریه آن از سال ۱۳۷۴ تاکنون (این نشریه، به صورت فصلنامه منتشر می‌شود)

۵- مدیر مسؤول نشریه حوزه از سال ۸۲ تاکنون

۶- مدیر مسؤول و سردبیر نشریه پگاه حوزه از سال ۷۸ تا سال ۹۰ (یادآور می‌شود که این نشریه به صورت دو هفته‌نامه منتشر می‌شد همراه با ویژه‌نامه‌هایی که تا مقطع پایان مسؤلیت بیش از ۳۰۰ شماره آن منتشر شده بود)

۷- عضو هیأت تحریریه نشریه فقه اهل بیت (با مدیر مسؤولی آیت‌الله هاشمی شاهرودی) از آغاز انتشار (سال ۷۶ تا کنون)

۸- عضو هیأت تحریریه نشریه کوشی در فقه و از آغاز انتشار (سال ۷۶ تا کنون)

۹- عضو هیأت تحریریه نشریه فقه و قانون (وابسته به مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی)

۱۰- عضو هیأت مدیره بنیاد پژوهش‌های اسلامی سال ۷۷ - ۸۱

۱۱- عضو هیأت مدیره مؤسسه همشهری سال ۸۵ - ۸۶

۶- فعالیت‌های مدیریتی - فرهنگی

۱- معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۲- عضو حقیقی شورای فرهنگ عمومی منصوب شورایی انقلاب فرهنگی

۳- عضو شورایی آموزشی و پرورش کشور

۴- عضو کمیته اسلام و ایران (از کمیته‌های شورایی انقلاب فرهنگی)

۵- عضو کمیسیون فرهنگی شورایی امنیت کشور

۶- رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران دوره‌های ۳۰ - ۲۸

۷- دبیر هیأت نظارت کتاب، منصوب شورایی انقلاب فرهنگی

۸- دبیر کمیته اقوام ایرانی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۹- عضو هیأت مدیره منصوب مقام معظم رهبری در دفتر تبلیغات اسلامی از ۷۶ تا ۸۱ (دو دوره)

۱۰- عضو هیأت امنای منصوب مقام معظم رهبری در دفتر تبلیغات اسلامی از سال ۸۱ تا کنون (سه دوره)

۱۱- مسؤول دفتر تبلیغات اسلامی خراسان (سال‌های ۷۶ - ۷۳)

۱۲- مسؤول شورای برنامه‌ریزی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم (سال‌های ۷۶ - ۸۳)

۱۳- عضو هیأت امنای منصوب مقام معظم رهبری در مؤسسه فرهنگی خراسان از سال ۹۰ تا کنون (و ریاست هیأت امنای یاد شده براساس رأی اعضا)

۱۴- دبیر و مسؤول دبیرخانه هیأت مدیره (و سپس هیأت امنای) دفتر تبلیغات اسلامی از سال ۸۰ تا کنون

رویکردها و برنامه

تنوع و تکثر دستگاه‌های فرهنگی، سبب شده است تا بازیابی نقش وزارتخانه مهمی همچون وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان مهمترین رکن دستگاه اجرایی کشور در حوزه فرهنگ مبهم و دشوار گردد. تنوع دستگاه‌های کلان فرهنگی کشور، بر این مسئله گواهی می‌دهد:

- ◇ شورای عالی انقلاب فرهنگی (و شوراهای اقماری متعدد آن)؛
- ◇ سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی؛
- ◇ سازمان تبلیغات اسلامی؛
- ◇ سازمان‌های فرهنگی حوزوی؛
- ◇ نهادهای فرهنگی – دینی (از قبیل آستان‌های مقدسه، مساجد و ...)
- ◇ معاونت‌ها و سازمان‌های فرهنگی و اجتماعی شهرداری‌ها؛
- ◇ سازمان‌ها و موسسات فرهنگی وابسته به نهادهای اجتماعی، اقتصادی و نظامی؛
- ◇ رسانه‌های و خبرگزاری‌های حاکمیتی و عمومی؛
- ◇ ...

در چنین فضایی از تکثر دستگاه‌های فرهنگی، و در این مجال اندک تلاش شده است تا ضمن تبیین وضعیت موجود حوزه فرهنگ و هنر، حدود و ثغور تحلیل نقش حاکمیتی این وزارتخانه در قالب نظام اهداف و عرصه‌ها، اصول و رویکردها و اهم برنامه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت دوازدهم معرفی شود.

۱. تبیین وضع موجود

الف) وضعیت حوزه فرهنگ و هنر

بنابر آنچه در مبانی، اصول و ارزش‌ها در بخش بعد خواهد آمد، نظام اهداف اعمال حاکمیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را به شرح ذیل میتوان احصاء نمود:

- ۱- صیانت و تعالی هویت و سبک زندگی اسلامی- ایرانی
 - ۲- حمایت و تقویت آفرینش‌های فرهنگی و هنری
 - ۳- ارائه نقش پیش‌تاز و الهام بخش فرهنگی ایران در منطقه و جهان
- در ادامه ناظر به هریک از این اهداف، مروری گذرا بر وضعیت موجود خواهیم داشت:

جدول ۱. توصیف وضعیت موجود حوزه فرهنگ

هدف یکم: صیانت و تعالی هویت و سبک زندگی اسلامی- ایرانی	
ضعفها و تهدیدها	قوتها و فرصتها
۱. الگوسازی و ترویج سبک‌های زندگی ناهمساز با هویت اسلامی ایرانی	۱. پیشینه غنی میراث فرهنگی مادی و معنوی ایران اسلامی
۲. گسست‌های اجتماعی (نسلی، جنسیتی، قومیتی و ...) و تأثیر آن بر هویت یکپارچه ایرانی	۲. ظرفیت باورها ارزش‌ها و آیین‌های اسلامی ایرانی برای گسترش اخلاق اجتماعی انسانی
۳. ضعف محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای در اعتلای اخلاقی و صیانت هویتی	۳. فرصت سازی گفتمان انقلاب اسلامی برای صیانت از هویت ملی
۴. کم توجهی لازم به زبان فارسی به عنوان رکن هویت ملی	۴. ظرفیت فرهنگ و هنر اقوام ایرانی در هویت سازی بومی در چارچوب وحدت ملی
۵. کمرنگ شدن نقش و تأثیر نهادها و آیین های هویت سازی دینی و ملی	۵. حضور فعالتر تشکل های مردم نهاد حوزه های فرهنگ و هنر در موضوعات هویتی
۶. سطحی نگری، تحجر و ترویج خرافات و بهره برداری ابزاری از عواطف دینی و ملی	۶. ظرفیت منابع انسانی، نهادها (حوزوی و دانشگاهی) و منابع دینی (وقف، مساجد و ...) برای تقویت هویت اسلامی- ایرانی
۷. کمرنگ شدن احساس مسئولیت و منافع ملی به ویژه در میان نخبگان	

هدف دوم: حمایت و تقویت آفرینش‌های فرهنگی و هنری	
ضعفها و تهدیدها	قوتها و فرصتها
۱. استقبال پایین از آثار و کالاهای فرهنگی و هنری داخلی در قیاس با خارجی در برخی از حوزه های فرهنگی و هنری و رسانه‌ای	۱. وجود صنوف، نهادها و آیین‌های ریشه دار سنتی در حوزه فرهنگ و هنر
۲. فقدان گفت و گوی همگانی، موثر و مستمر همه کنشگران میدان فرهنگ و هنر و رسانه برای حل مسایل و مشکلات	۲. وجود سرمایه انسانی جوان، خلاق، پویا و با استعداد
۳. پایین بودن تقاضا و سهم آثار، خدمات و کالاهای فرهنگی در سبید خرید خانوار	۳. وجود نهادهای عمومی در عرصه فرهنگ و هنر مانند شهرداری ها، وقف و ... و امکان بهره مندی از ظرفیت های این نهادها
۴. کم توجهی جامعه فرهنگی و هنری به شکل گیری بازارهای جدید بر اساس تحولات تکنولوژیک؛	۴. تولیدات قابل اعتنا در برخی از حوزه های فرهنگی و هنری مانند سینما و هنرهای تجسمی و کتاب
۵. کم رغبتی سرمایه گذاران برای سرمایه گذاری در حوزه فرهنگ و هنر و رسانه	۵. ظرفیت بالقوه سرمایه گذاری در حوزه فرهنگ، هنر و رسانه.
۶. سرعت و تنوع تقاضاهای فرهنگی و عدم تطابق تولید و مصرف فرهنگی در ایران با آن	۶. ظرفیت تکنولوژیک برای تولیدات فرهنگی و هنری و رسانه‌ای
۷. وجود موانع قانونی و اجرایی در تولید و مصرف فرهنگی و عدم حمایت کافی از تولیدات فرهنگی و هنری و رسانه‌ای	۷. وجود ابزارهای حمایتی برای تولید و مصرف آثار و کالاهای فرهنگی و هنری و رسانه‌ای
۸. عدم حضور موثر و مستمر در بازارهای جهانی به دلایل مختلف از جمله مشکلات ناشی از نپیوستن به کنوانسیون برن و عدم تخصص کافی در	۸. وجود نهادهای غیردولتی و صنفی در برخی از حوزه های فرهنگ و هنر مانند کتاب، سینما، هنرهای تجسمی، موسیقی و ...
	۹. مشارکت نهادهای غیردولتی و بخش خصوصی در فعالیت های فرهنگی و هنری رسانه‌ای ملی

هدف دوم: حمایت و تقویت آفرینش‌های فرهنگی و هنری	
<p>۱۰. امکان شکل‌گیری اشتغال زودبازده در حوزه فرهنگ، هنر و رسانه</p> <p>۱۱. وجود فضاها و زیرساخت‌های فرهنگی مناسب در برخی از شهرها و مناطق کشور</p> <p>۱۲. اشتیاق مردمی به فعالیت‌های فرهنگی و هنری در روستاها و مناطق محروم</p>	<p>نهادهای غیردولتی و دولتی و ...</p> <p>۹. بالابودن هزینه فعالیت، خدمات و تولید فرهنگی و هنری و رسانه‌ای</p> <p>۱۰. تعدد دستگاه‌ها و نهادهای تصمیم‌گیر در حوزه فرهنگ و هنر و اختلال در تولید و مصرف فرهنگی</p> <p>۱۱. پایین بودن امنیت شغلی و حرفه‌ای برای هنرمندان، سینماگران، نویسندگان و شاعران و اصحاب هنر و فرهنگ و رسانه</p> <p>۱۲. فقدان نظام جامع آماری حوزه فرهنگ و هنر و رسانه</p> <p>۱۳. عدم شفافیت کافی در نظارت بر محصولات و آثار و خدمات فرهنگی و هنری و رسانه‌ای</p> <p>۱۴. عدم شفافیت کافی در توزیع و مصرف بودجه‌ها و یارانه‌های حمایتی حوزه فرهنگ، هنر و رسانه</p> <p>۱۵. کمبود پژوهش و آموزش و نگاه آینده‌نگرانه در تولید و مصرف آثار، خدمات و کالاهای فرهنگی و هنری و رسانه‌ای</p> <p>۱۶. نگاهی ابزاری و سیاسی به حوزه فرهنگ و هنر و در نتیجه آسیب دیدن اصحاب فرهنگ و هنر و سرمایه‌گذاران این حوزه در مجادلات سیاسی</p> <p>۱۷. بی‌رغبیتی اصحاب فرهنگ و هنر برای مشارکت فعالانه در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های ملی و وجود مقاومت در بدنه دولت و حاکمیت برای این مشارکت</p> <p>۱۸. عدم دسترسی مناطق محروم و روستاها به آثار، خدمات و کالاهای فرهنگی و هنری و رسانه‌ای</p> <p>۱۹. عدم تعادل و نابرابری توسعه فرهنگی در پهنه سرزمینی با توجه به استقرار جمعیت</p> <p>۲۰. مهاجرت سرمایه‌های انسانی حوزه فرهنگ و هنر و رسانه به بیرون از ایران و کاهش مرجعیت فرهنگی و هنری و رسانه‌ای داخلی</p> <p>۲۱. ضعف پشتوانه اندیشگی و فکری نظام تولید و مصرف فرهنگی، هنری و رسانه‌ای</p>

هدف سوم: ارائه نقش پیشتاز و الهام بخش فرهنگی ایران در منطقه و جهان

ضعفها و تهدیدها	قوتها و فرصتها
۱. نبود استراتژی منسجم ملی در تعامل فرهنگی با جهان و نداشتن دیپلماسی فعال	۱. جغرافیای سیاسی و سابقه تاریخی کم نظیر کشور در جهان
۲. سرمایه گذاری کشورهای پیشرفته در جذب هنرمندان و نخبگان فرهنگی و فرار سرمایه -های انسانی	۲. شرایط مناسب برای حضور فرهنگی - تمدنی (اسلامی - ایرانی) در منطقه و جهان،
۳. فعالیت‌های گسترده جریان‌های تندرو فرقه ای در منطقه و جهان	۳. ظرفیت بالقوه بخش فرهنگ برای تعاملات و افزایش قدرت حضور ایران در عرصه جهانی
۴. ضعف ابزارها و برد رسانه‌ای کشور در مقایسه با جریان های رسانه ای جهان	۴. امکان جذب سرمایه‌گذاران ایرانی خارج از کشور در بخش فرهنگ
۵. عدم همکاری و ضعف تعامل دستگاه های موثر فرهنگی برای ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های فعال فرهنگی در حوزه بین الملل	۵. امکان برقراری روابط فرهنگی و رسانه‌ای با کشورهای اسلامی
۶. ضعف مبادلات فرهنگی (صادرات فرهنگی)	۶. امکان بهره مندی از فناوریهای نوین برای بهبود روند تولید، توزیع و مصرف آثار هنری و سینمایی ایران در جهان
۷. عدم بهره‌گیری از ظرفیت دیپلماسی عمومی و فرهنگی برای گسترش و تحکیم روابط سیاسی و اقتصادی	۷. ظرفیت محصولات فرهنگی هنری (سینما، هنرهای تجسمی، تصویرگری و ...) کشور در سطح جهانی
۸. نارسایی جدی در رصد و پایش محیط فرهنگی بین المللی و موقعیت‌یابی در این محیط	۸. حضور موفقیت آمیز برخی از محصولات فرهنگ، هنر و سینمای ایران در جشنواره ها، نمایشگاه ها و حراج های بین المللی
۹. فقدان رتبه بندی مناسب مناطق و کشورهای مختلف جهان برای گسترش روابط و فعالیت‌های فرهنگی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران	۹. امکان تعاملات سازنده با دیگر کشورهای دارای سابقه فرهنگی و تمدنی درخشان در دوران پساتحریم
۱۰. عدم پیش بینی ساز و کار اجرای قوانین در حوزه بین المللی فرهنگی	۱۰. امکان همکاری، ائتلاف و ایجاد اتحادیه‌های رسانه‌ای با خبرگزاربیهای منطقه‌ای و بین‌المللی
۱۱. ضعف ارتباط مؤثر بین اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه کشور با افراد و نهادهای فرهنگی و هنری خارج از کشور	۱۱. تنوع قومیتی، دینی و فرهنگی و اشتراکات فرهنگی با کشورهای منطقه و همسایه
۱۲. گسترش جریان های ایران هراسی و شیعه هراسی در منطقه و جهان	۱۲. آماده شدن زمینه فعالیت‌های فکری و فرهنگی پس از شکست نظامی جریان های تندور فرقه‌ای در منطقه
۱۳. ضعف توان رقابت محصولات فرهنگی و هنری کشور در بازار جهانی	۱۳. گسترش توجه به دین، معنویت و اخلاق در جهان برای گفتگوها و مناسبات بین الادیانی
۱۴. عدم حضور موثر در نهادهای بین المللی حوزه فرهنگ	۱۴. امکان ایجاد تعاملات دوستانه و بهبود چهره بین المللی در میان دیگر ملل جهان از طریق ارتباطات هنری
۱۵. ضعف آموزش و پژوهش های موردنیاز برای ورود به بازارهای جهانی	۱۵. توان همکاری و تعامل مناسب با بازیگران غیردولتی در حوزه دیپلماسی عمومی و فرهنگی

ب) نگاهی به رویکردها و دستاوردهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت یازدهم

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی وظیفه سیاستگذاری، برنامه ریزی، هدایت، حمایت و نظارت بر حوزه‌های قرآن و عترت، فعالیتهای فرهنگی و هنری مساجد، کتاب، چاپ و چاپخانه‌ها، کتابخانه‌های عمومی، فیلم و سینما، هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی، موسیقی، مطبوعات، تبلیغات، وقف، امور خیریه، حج و زیارت، روابط فرهنگی بین المللی، رسانه‌های دیجیتال و بازیهای رایانه‌ای، توسعه مراکز و فضاهای فرهنگی و هنری و آموزشهای رسمی و غیر رسمی فرهنگی، هنری و رسانه‌های را برعهده دارد. این وزارتخانه وزارت برای اجرای درست اهداف، وظایف و اختیارات خود دارای ۶ معاونت (معاونت‌های قرآن و عترت(ع)، امور فرهنگی، امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی، امور هنری، حقوقی و امور مجلس و توسعه مدیریت و منابع)، ۷ سازمان و موسسه (سازمانهای اوقاف و امور خیریه، حج و زیارت، فرهنگ و ارتباطات اسلامی، خبرگزاری جمهوری اسلامی، امور سینمایی و سمعی و بصری و موسسه‌های پژوهشی فرهنگ، هنر و ارتباطات و آموزش عالی علمی- کاربردی فرهنگ و هنر) و ۱۷ دفتر ۱۰ اداره کل، ۳ مرکز، ۶ دبیرخانه و ۳۴ اداره کل استانی در ۳۱ استان کشور است.

دولت یازدهم در شرایطی مستقر شد که رابطه هنرمندان، نهادهای غیردولتی و دولت در پایین ترین سطح از اعتماد قرار داشت و حتی بین نهادها و دستگاه‌های دولتی و برخی از نهادهای حاکمیتی اختلاف‌های جدی وجود داشت. برخی از تشکل‌های صنفی و فرهنگی حوزه فرهنگ محدود شده بودند و مشارکت این نهادها در امور فرهنگی به پایین ترین حد خود رسیده بود. لذا، نخستین گام دولت یازدهم بازسازی رابطه میان اصحاب فرهنگ و هنر و دولت بود که در این زمینه اقدامات زیر در طول دولت یازدهم انجام گرفت:

- ◆ تقویت نقش نهادهای صنفی و فرهنگی در فعالیت‌های فرهنگی و هنری و رسانه‌ای
- ◆ بازگشایی نهادهای صنفی تعطیل شده و تقویت نهادهای موجود
- ◆ مشارکت هنرمندان و سینماگران و اهل قلم و اصحاب فرهنگ و هنر در سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های دولتی
- ◆ واگذاری بخشی از امور فرهنگی و هنری به نهادهای صنفی و فرهنگی

برخی دیگر از اقدامات دولت یازدهم:

- ◆ گسترش فعالیت‌های فرهنگی و هنری و رسانه‌ای در استان‌ها؛
- ◆ تقویت اقتصاد فرهنگ و هنر؛
- ◆ انتشار حمایت‌ها و یارانه‌های مطبوعات و خرید کتاب و هزینه‌های نمایشگاه‌ها...؛
- ◆ کاهش ممیزی‌های سلیقه‌ای؛
- ◆ تکریم اصحاب فرهنگ و هنر؛
- ◆ توجه به مناطق محروم و روستاها؛
- ◆ و.....

جدول ۲- وضعیت منابع و اهم شاخص‌های عملکردی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵)

ردیف	عنوان	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
۱	تعداد عناوین کتاب منتشره	۶۸۶۵۶	۶۳۹۲۲	۶۶۱۰۷	۷۲۸۷۷	۸۰۵۸۲	۸۳۴۳۵
۲	تعداد ناشران	۱۰۶۲۱	۱۰۹۳۹	۱۱۵۱۳	۱۲۲۳۴	۱۲۹۵۵	۱۶۴۶۱
۳	تعداد مجوزها صادر شده پیش از انتشار کتاب	۴۱۳۸۴	۴۰۴۳۱	۳۰۸۷۱	۲۵۰۶۲	۴۵۵۴۹	۷۱۵۸۸
۴	تعداد عناوین رسانه‌های چاپی (نشریات)	۳۲۳۵	۵۶۰۵	۶۳۲۷	۶۷۴۵	۸۲۸۷	۷۹۳۲
۵	تعداد خبرگزاری‌ها	۲۲	۴۳	۳۹	۴۲	۴۳	۴۳
۶	تعداد کانون‌های تبلیغاتی	۵۸۴۲	۶۶۴۳	۱۷۴۳	۸۳۷۲	۹۳۴۱	۱۰۱۸۷
۷	تعداد اجرای صحنه‌های موسیقی	۸۱۶	۹۰۸	۱۳۲۰	۳۶۶۹	۳۸۸۷	۵۲۷۶
۸	تعداد مجوزهای صادر شده آثار صوتی موسیقی و اشعار موسیقی	۴۱۸	۳۷۸	۵۱۹	۴۲۵	۵۷۴	۵۴۵
۹	تعداد آموزشگاه‌های آزاد هنری	۲۸۲۵	۲۸۵۱	۲۹۴۶	۳۰۵۰	۳۵۳۶	۳۹۵۶
۱۰	تعداد موسسات فرهنگی قرآن و عترت	۸۰	۲۲۵	۳۸۸	۶۲۰	۶۲۰	۵۱۷
۱۱	تعداد سالن‌های سینما	۳۴۵	۳۳۹	۳۱۸	۳۰۶	۳۸۰	۴۲۵
۱۲	ظرفیت سالن‌های سینما (صندلی)	۱۴۱۳۷۹	۱۳۸۱۱۶	۱۲۴۲۳۳	۱۰۷۶۷۰	۱۲۷۰۰۹	۱۲۸۹۹۹
۱۳	تعداد عناوین فیلم‌های سینمایی تولید شده	۹۷	۸۰	۶۷	۷۸	۷۸	۶۲
۱۴	تعداد فیلم‌های سینمایی اکران شده	۷۳	۵۸	۵۸	۹۴	۱۲۸	۱۰۱
۱۵	تعداد نمایندگی‌های فرهنگی در خارج از کشور	۸۱	۸۳	۸۵	۸۵	۸۶	۸۶
۱۶	تعداد کتابخانه‌های عمومی	۲۸۰۴	۲۸۸۴	۳۱۴۷	۳۲۰۱	۳۲۷۸	۳۳۴۶
۱۷	تعداد نسخه‌های کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های عمومی (هزار نسخه)	۲۹۷۰۳	۳۴۰۹۰	۳۸۰۷۵	۳۹۷۳۸	۴۱۳۰۰	۴۲۲۰۰
۱۸	تعداد کانون‌های فرهنگی هنری مساجد	۱۳۳۴۲	۱۵۹۴۱	۱۷۹۵۰	۲۰۰۹۶	۲۱۹۷۵	۲۳۱۵۲
۱۹	تعداد مجوزهای صادر شده بسته‌های نرم افزار داخلی	۲۵۹۲	۲۹۱۵	۱۹۹۸	۲۳۸۴	۳۱۲۴	۴۶۹۴
۲۰	تعداد موسسات فرهنگی هنری چند منظوره	۴۸۴۳	۴۹۸۹	۵۳۵۵	۵۷۰۳	۶۰۸۸	۶۱۷۵
۲۱	تعداد مجوزهای صادر شده ساخت بازی	۱۹	۵۰	۶۰	۶۱	۷۰	۶۲

ردیف	عنوان	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
۲۲	تعداد مراکز آموزش عالی علمی کاربردی فرهنگ و هنر	۶۳	۷۱	۷۳	۷۱	۷۸	۷۸
۲۳	میزان بودجه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (میلیون ریال)	۴۴۰۷۰۶۵	۳۳۵۴۵۱۳	۴۵۱۹۰۱۳	۵۰۳۱۹۰۵	۶۴۰۱۵۲۷	۸۵۷۷۶۴۶
۲۴	تعداد نیروی انسانی شاغل در حوزه‌های ستادی (نفر)	۱۸۸۹	۱۹۴۴	۱۹۹۳	۲۰۳۶	۱۹۹۲	۱۹۵۷

۲. مبانی، اصول، ارزش‌ها و رویکردها

۱،۲. مبانی نظری

۱،۱،۲. تصویر فرهنگ در برنامه دولت دوازدهم^۱

فرهنگ به مثابه سبک و سلوک همزیستی اجتماعی، روح تمدن‌های بشری محسوب می‌شود که اگرچه ریشه در میراث گذشته دارد اما نمو و تعالی آن در نقاط تلاقی خلاقیت‌های زیباشناسانه و مناسبات افراد و گروه‌های انسانی صورت پذیرفته و عامل پیشران در پیشرفت و توسعه جوامع است.

۲،۱،۲. عوامل دخیل در تغییر و تحولات فرهنگ

تغییر و تحولات فرهنگ با چنان گستره مفهومی و با لحاظ حرکت پرشتاب تحولات اجتماعی در گستره ملی، منطقه‌ای و جهانی را باید متأثر از سه گروه عمده کنشگران دانست که عبارتند از:

- کنشگران حاکمیتی
- کنشگران مردمی (عمومی و نخبگانی)
- کنشگران جهانی

البته عوامل مهم دیگری مانند، فناوری و شرایط جغرافیایی را هم نمی‌توان در تحولات فرهنگی نادیده انگاشت.

۳،۱،۲. سیاستگذاری فرهنگی؛ رسالت حاکمیت در تحولات فرهنگ

سیاستگذاری فرهنگی به مثابه فعل حقوقی مداخله حاکمیتی در تحولات فرهنگی کشور، از چند ساحت حائز اهمیت است:

۱. ساحت ارزشی: صیانت از هویت و ارزش‌های فرهنگی در فرآیند تحولات فرهنگی؛
۲. ساحت کنشی: برقراری موازنه میان کنشگران تحولات فرهنگی؛
۳. ساحت روشی: فرآیند کشف مسئله، تدبیر و راهبری کاربست ابزارهای حل مسئله و پایش تحولات فرهنگی؛

۱. فرهنگ را با مولفه‌های متنوعی می‌توان بازشناخت که در تعریف آن در این برنامه، به این مولفه‌ها استناد شده است:

- روح تمدنی
- زیست بوم اجتماعی
- نماد خلاقیت‌های زیباشناسانه انسانی
- سرمایه میراث انسانی (روح تاریخ بشری)
- کالای خلاق اقتصادی
- ظرفیت‌ساز ارتباطی (میان فردی؛ میان گروهی؛ میان ملل وادیان)
- محور توسعه و پیشرفت جامعه

۲,۲. نظام اهداف و عرصه‌های فعالیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

براساس مبانی پیش‌گفته از یک سو و وضعیت مقدمات ساختاری و قوانین جاری از سوی دیگر، نظام اهداف و عرصه‌های اعمال حاکمیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را به شرح ذیل می‌توان احصاء نمود:

جدول ۳. نظام اهداف و عرصه‌های فعالیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت دوازدهم

اهداف	عرصه‌های فعالیت
حیانت و تعالی هویت و سبک زندگی اسلامی- ایرانی	۱- سنت‌ها، نهادها، آیین‌ها و ارزش‌های دینی و ملی ۲- مناسبات اقوام و خرده فرهنگ‌ها
حمایت و تقویت آفرینش‌های فرهنگی و هنری	۳- هنر و ادبیات ۴- صنایع خلاق فرهنگی ۵- مصرف کالاهای فرهنگی و هنری
ارائه نقش پیش‌تاز و الهام بخش فرهنگی ایران در منطقه و جهان	۶- مناسبات فرهنگی ۷- مناسبات ادیان و مذاهب

۳,۲. اصول و رویکردها

در تعیین و تدوین اصول و رویکردها، منابع زیر مورد استناد قرار گرفته‌اند:

- ۱- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛
- ۲- رهنمودهای امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری؛
- ۳- مواضع، دیدگاه‌های و وعده‌های فرهنگی و هنری جناب آقای دکتر حسن روحانی، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران؛
- ۴- چشم‌انداز بیست ساله کشور و سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری؛
- ۵- سند مهندسی فرهنگی (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی)؛
- ۶- برنامه ششم توسعه اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی (مصوب مجلس شورای اسلامی).

جدول ۴- اصول و رویکردهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت دوازدهم

اصول و رویکردها	عرصه‌های فعالیت
۱. تعمیق و گسترش اصول و ارزشهای اسلامی - ایرانی؛ ۲. تداوم سنت های فرهنگی اصیل؛ ۳. ایجاد روح نشاط، امید و اعتماد ملی فرهنگی؛ ۴. حفظ میراث معنوی اسلام و ایران؛ ۵. توجه به تمایزها و مزیت‌های فرهنگ ایرانی - اسلامی (و مراقبت بر عدم هضم فرهنگی در هاضمه فرهنگی تمدن غربی - آمریکایی) ۶. توجه به پاسداشت و تقویت زبان فارسی (در عین به رسمیت شناختن تنوع زبانی در چارچوب وحدت ملی)	۱. سنت‌ها، نهادها، آیین‌ها و ارزش‌های دینی و ملی
۷. به رسمیت شناختن خرده فرهنگ‌های ایرانی در چارچوب ارزش های ایرانی - اسلامی و منافع ملی (پاسداری از تنوع و تمایز فرهنگی) ۸. رعایت حقوق شهروندی اقوام در مناسبات فرهنگی - هنری؛ ۹. ایجاد فرصت برای مشارکت و فعالیت فرهنگی و هنری اقوام ایرانی؛	۲. مناسبات اقوام و خرده فرهنگ‌ها
۱۰. تضمین آزادی‌های لازم در فعالیت های فرهنگی هنری؛ ۱۱. مجال آفرینی برای رقابت‌های خلاق در حوزه‌های فرهنگ و هنر؛ ۱۲. تأکید بر مشخصه‌ها و سبک‌های ایرانی - اسلامی در محصولات فرهنگی و هنری؛ ۱۳. کاهش وابستگی حوزه های فرهنگی و هنری به دولت مبتنی بر ایجاد محیط حمایتی پایدار در فعالیت های فرهنگی - هنری (به جای حمایت‌های مستقیم)؛ ۱۴. فعال سازی مشارکت‌های مالی و ظرفیت‌های غیرحاکمیتی (بخش عمومی و خصوصی) در حوزه فرهنگ و هنر با تأکید بر ظرفیت وقف و هدایای مردمی؛ ۱۵. ارتقای امنیت حرفه ای مولدان عرصه فرهنگ و هنر؛ ۱۶. کاهش هزینه های بالاسری و مستقیم تولیدات فرهنگی و هنری؛ ۱۷. کاهش ریسک سرمایه گذاری بخش خصوصی در عرصه فرهنگ و هنر؛ ۱۸. شفاف سازی سیاست ها، مقررات و فعالیت های حمایتی و نظارتی وزارت ارشاد؛ ۱۹. دسترسی فزاینده مولدان و توزیع کنندگان عرصه فرهنگ و هنر به فن آوری های جدید؛	۳ و ۴. هنر، ادبیات و صنایع خلاق فرهنگی
۲۰. ایجاد و تأمین زیرساخت‌های فرهنگی و هنری؛ ۲۱. فرصت سازی برای دسترسی همه مردم به محصولات و خلاقیت‌های فرهنگی - هنری و عدالت فرهنگی (تمرکز زدایی و تراکم زدایی هم از منظر طبقاتی و هم از دریچه آمایش جغرافیایی) ۲۲. فرصت‌آفرینی برای تنوع فرم و محتوا برای ایجاد امکان انتخاب مصرف کنندگان ایرانی در رقابت با صنایع و محصولات فرهنگی و هنری خارجی؛ ۲۳. ارتقای سهم مصرف فرهنگی هنری در سبد خانوار؛	۵. مصرف کالاهای فرهنگی و هنری
۲۴. بهره برداری از مزیت ها و ظرفیت های غنی فرهنگی و هنری ایران و شناساندن تمدن و فرهنگ و هنر ایرانی - اسلامی به جهان؛ ۲۵. تأثیرگذاری بر حوزه‌هایی که به لحاظ فرهنگی و تمدنی، از اشتراکات با ایران برخوردارند؛ ۲۶. تقویت هویت امت اسلامی و همزیستی در جهان اسلام از طریق گسترش همکاری‌های فرهنگی و هنری؛ ۲۷. فاصله یابی از نگرش ابزاری سیاسی در ارتباطات فرهنگی و هنری؛	۷. مناسبات فرهنگی، مذهبی و دینی

۳. چالش‌ها و مسائل مهم عرصه‌های فرهنگی و هنری

با عنایت به مبانی، اصول و رویکردها و نیز با لحاظ مطالعات وضعیت موجود محیط فرهنگی و هنری کشور و نیز عملکردها و دستاوردهای پیشین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در ادامه اهم چالش‌ها و مسائل دارای اولویت که باید در دستور کار این وزارتخانه قرار گیرد به شرح ذیل معرفی میشود:

جدول ۵. چالش‌ها و مسائل دارای اولویت برای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت دوازدهم

اهداف	عرصه‌های فعالیت	چالش‌ها و مسائل اولویت‌دار
صیانت و تعالی هویت و سبک زندگی اسلامی - ایرانی	۱. سنت‌ها، نهادها، آیین‌ها و ارزش‌های دینی و ملی ۲. مناسبات اقوام و خرده فرهنگ‌ها	مسئله ۱: ضعف الگوسازی، تولید و عرضه محصولات فرهنگی هنری مطابق با سبک زندگی اسلامی - ایرانی مسئله ۲: گسترش شکاف‌های اجتماعی (نسلی، قومیتی، جنسیتی و ...)
حمایت و تقویت آفرینش‌های فرهنگی و هنری	۳ و ۴. هنر، ادبیات و صنایع خلاق فرهنگی	مسئله ۳: ابهام و عدم شفافیت در حقوق حرفه‌ای و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه مسئله ۴: ضعف منابع مالی تولید آثار، محصولات و خدمات فرهنگی و هنری مسئله ۵: موانع قانونی، اجرایی و سلیقه‌ای در تولید آثار و محصولات فرهنگی و هنری مسئله ۶: ضعف تولید محتوا در محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای مسئله ۷: سرعت و تنوع تحولات فناورانه و عدم تطابق تولید و مصرف فرهنگی در ایران با آن مسئله ۸: عدم شفافیت کافی در نظام حمایت از تولید (و مصرف) فرهنگی و هنری مسئله ۹: فقدان گفتگوی همگانی، مستمر و سازنده میان کنشگران عرصه‌های اندیشه، فرهنگ و هنر مسئله ۱۰: ضعف مشارکت بخش خصوصی و نهادهای مردمی در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و فعالیت‌های فرهنگی و هنری
ارائه نقش پیش‌تاز و الهام بخش فرهنگی ایران در منطقه و جهان	۵. مصرف کالاهای فرهنگی و هنری ۶ و ۷. مناسبات فرهنگی، مذهبی و دینی	مسئله ۱۱: پایین بودن تقاضا و سهم اندک و نابرابر سرانه مصرف فرهنگی در سبد خانوار هنری مسئله ۱۲: وجود جریان‌های ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی در منطقه و جهان مسئله ۱۳: حضور کم‌رنگ ایران در مجامع و رویدادهای فرهنگی و دینی منطقه‌ای و جهانی مسئله ۱۴: سهم ناچیز ایران از بازار محصولات و آثار فرهنگی و هنری منطقه و جهان

۴. برنامه‌های پیشنهادی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت دوازدهم

هدف: صیانت و تعالی هویت و سبک زندگی اسلامی - ایرانی عرصه: سنت‌ها، آیین‌ها و ارزش‌های دینی و ملی
مسئله ۱: ضعف الگوسازی، تولید و عرضه محصولات فرهنگی هنری مطابق با سبک زندگی اسلامی - ایرانی
۱. حمایت از آموزش‌ها و پژوهش‌های ناظر به الگوسازی سبک زندگی اسلامی - ایرانی؛ ۲. حمایت از نهادها و تشکل‌های مردمی فعال در سبک زندگی اسلامی - ایرانی؛ ۳. حمایت از تولید و ترویج آثار و محصولات فرهنگی - هنری بومی؛

<p>هدف: صیانت و تعالی هویت و سبک زندگی اسلامی- ایرانی عرصه: مناسبات اقوام و خرده فرهنگ‌ها</p>
<p>مسئله ۲: گسترش شکاف‌های اجتماعی (نسلی، قومیتی، جنسیتی و ...)</p>
<p>۴. توسعه تولیدات فرهنگ اقوام ایرانی؛ ۵. ایجاد، گسترش و حمایت از گفتگوهای فرهنگی در داخل ایران؛ ۶. حمایت از تکریم و ترویج آیین‌های ملی، منطقه‌ای و محلی در چارچوب وحدت ملی؛ ۷. افزایش سهم زنان و جوانان در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و فعالیت‌های فرهنگی و هنری؛</p>
<p>هدف: حمایت و تقویت آفرینش‌های فرهنگی و هنری عرصه: هنر، ادبیات و صنایع خلاق فرهنگی</p>
<p>مسئله ۳: ابهام و عدم شفافیت در حقوق حرفه‌ای و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه</p>
<p>۸. رفع موانع سیاسی، حقوقی از فعلیت یابی خلاقیت‌های نخبگان فرهنگی - هنری؛ ۹. استقرار حرفه‌ای نظام مالکیت فکری - معنوی؛ ۱۰. بهره‌مندی مناسب اصحاب فرهنگ و هنر از خدمات مالی، بیمه‌ای، حقوقی؛</p>
<p>مسئله ۴: ضعف منابع مالی تولید آثار، محصولات و خدمات فرهنگی و هنری</p>
<p>۱۱. گسترش و ترویج سنت وقف و نذورات و خیرات و ... در تمامی حوزه‌های فرهنگ و هنر؛ ۱۲. زمینه‌سازی برای ایجاد و تقویت بنگاه‌های مالی و اعتباری مورد نیاز بخش فرهنگ؛ ۱۳. ایجاد زیرساخت‌های مالی و پولی لازم برای حضور در بازارهای جهانی؛ ۱۴. افزایش سهم فرهنگ از تسهیلات مالی - اعتباری؛ ۱۵. افزایش سهم فرهنگ و هنر از معافیت‌های مالیاتی، گمرکی، بیمه‌ها، انرژی و ...</p>
<p>مسئله ۵: موانع قانونی، اجرایی و سلیقه‌ای در تولید آثار و محصولات فرهنگی و هنری</p>
<p>۱۶. تسهیل قانونی و ساختاری تولید و عرضه خلاقیت‌ها و آفرینش‌های فرهنگی - هنری؛ ۱۷. تمرکز زدایی از برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی و هنری؛ ۱۸. اتخاذ تدابیر حقوقی - تقنینی برای کاهش رفتارهای سلیقه‌ای و اقدامات فراقانونی در نظارت بر فعالیتهای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای</p>
<p>مسئله ۶: ضعف تولید محتوا در محصولات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای</p>
<p>۱۹. تقویت پژوهش و مطالعات در حوزه‌های گوناگون تولید و مصرف فرهنگی با تأکید بر نگرش آینده‌پژوهی؛ ۲۰. حمایت از آثار فرهنگی و هنری ناظر به ترویج امید، نشاط و شادابی در جامعه؛ ۲۱. حمایت از آثار و محصولات ناظر به ارزشهای انسانی از قبیل؛ قانون‌گرایی، راستگویی، نظم اجتماعی، تحمل، مدارا و ...؛</p>
<p>مسئله ۷: سرعت و تنوع تحولات فناورانه و عدم تطابق تولید و مصرف فرهنگی در ایران با آن</p>
<p>۲۲. حمایت از آموزش‌ها و پژوهش‌های روزآمد مرتبط؛ ۲۳. تقویت زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری فناورانه عرصه فرهنگ و هنر؛</p>

<p>هدف: حمایت و تقویت آفرینش‌های فرهنگی و هنری عرصه: هنر، ادبیات و صنایع خلاق فرهنگی</p>
<p>مسئله ۸: عدم شفافیت کافی در نظام حمایت از تولید (و مصرف) فرهنگی و هنری</p>
<p>۲۴. انتشار حمایت‌های دولتی از بخش فرهنگ و هنر؛ ۲۵. ارزیابی و نظارت بر اثربخشی حمایت‌های دولتی از بخش فرهنگ و هنر؛</p>
<p>مسئله ۹: فقدان گفتگوی همگانی، مستمر و سازنده میان کنشگران عرصه‌های اندیشه، فرهنگ و هنر</p>
<p>۲۶. حمایت از گفتگوهای فرهنگی و هنری میان اصحاب اندیشه، فرهنگ، هنر و رسانه با یکدیگر؛ ۲۷. زمینه‌سازی گفتگوی اصحاب فرهنگ و هنر با دستگاه‌های موثر کشور</p>
<p>مسئله ۱۰: ضعف مشارکت بخش خصوصی و نهادهای مردمی در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و فعالیت‌های فرهنگی و هنری</p>
<p>۲۸. توسعه کمی - کیفی نهادها و موسسات فرهنگی غیردولتی با حفظ هویت مستقل و مردم نهاد آنها؛ ۲۹. توسعه کمی - کیفی نهادها و موسسات دینی با حفظ هویت مستقل و مردم نهاد آنها؛ ۳۰. کمک به ایجاد و توانمندسازی نظام‌های صنفی و تولیدی بخش فرهنگ و هنر؛ ۳۱. استفاده از نظام‌های و تشکل‌های صنفی در سیاستگذاری و برنامه‌ریزی و فعالیت‌های فرهنگی و هنری؛ ۳۲. حضور نمایندگان جریان‌های فکری مختلف در شوراهای فکری و تصمیم‌سازی حوزه فرهنگ و هنر.</p>

<p>هدف: حمایت و تقویت آفرینش‌های فرهنگی و هنری عرصه: مصرف کالاهای فرهنگی و هنری</p>
<p>مسئله ۱۱: پایین بودن تقاضای فرهنگی و سهم اندک و نابرابر سرانه مصرف فرهنگی</p>
<p>۳۳. افزایش سرانه فضاها و امکانات فرهنگی - هنری با نگرش عدالت فرهنگی؛ ۳۴. تقویت و حمایت از اصلاح نظام توزیع محصولات فرهنگی - هنری در کشور؛ ۳۵. توسعه زیرساخت‌های توزیع و فروش محصولات فرهنگی و هنری؛ ۳۶. حمایت از دسترسی همگانی به آثار، کالاها و خدمات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای به خصوص در مناطق روستایی و محروم؛</p>

<p>هدف: ارائه نقش پیشیناز و الهام بخش فرهنگی ایران در منطقه و جهان عرصه: مناسبات فرهنگی، مذهبی و دینی</p>
<p>مسئله ۱۲: وجود جریان های ایران هراسی و شیعه هراسی در منطقه و جهان</p>
<p>۳۷. تقویت فعالیت های فرهنگی بر محور قرآن، مودت حضرت رسول (ص) و اهل بیت (ع) در جهان اسلام؛ ۳۸. تفویت گفت و گوهای فرهنگی - دینی ایران با جهان به ویژه جهان اسلام و منطقه؛ ۳۹. توسعه کمی و کیفی گردشگری مذهبی (حج، زیارت و ...)</p>
<p>مسئله ۱۳: حضور کمرنگ ایران در مجامع و رویدادهای فرهنگی و دینی منطقه ای و جهانی</p>
<p>۴۰. بهره گیری از ظرفیت اصحاب فرهنگ و هنر در تعاملات فرهنگی ایران با جهان؛ ۴۱. بهره گیری از ظرفیت دانشگاه ها و حوزه های علمیه برای حضور فعال و موثر در سازمان ها و مجامع فرهنگی جهان؛ ۴۲. فعال سازی نقش و جایگاه تشکل های غیردولتی در مبادلات فرهنگی - هنری؛ ۴۳. ارتقای سطح مشارکت ایرانیان خارج از کشور در تعاملات فرهنگی با جهان؛</p>
<p>مسئله ۱۴: سهم ناچیز ایران از بازار محصولات و آثار فرهنگی و هنری منطقه و جهان</p>
<p>۴۴. پیوستن به کنواسیون های بین المللی مرتبط؛ ۴۵. موانع زدایی و حمایت از حضور و فعالیت بخش خصوصی در بازارهای جهانی محصولات و آثار فرهنگی و هنری؛ ۴۶. حمایت از آموزش و توانمندسازی فعالان فرهنگی و هنری کشور برای حضور در بازارهای جهانی؛</p>

۵. ره آورد اجرای برنامه در افق ۱۴۰۰

انتظار می رود با اجرای این برنامه ها، نقش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در نظام سیاست گذاری و راهبری فعالیت های فرهنگی و هنری کشور ارتقاء یافته و با حمایت های دولت و مجلس شورای اسلامی و با مشارکت اصحاب فرهنگ و هنر، پیامدهای ذیل را شاهد باشیم:

۱. اقبال به تولید و مصرف آثار، کالاها و خدمات فرهنگی متناسب با هویت و سبک زندگی اسلامی ایرانی و جلوگیری از گسترش شکاف های اجتماعی
۲. افزایش سرمایه گذاری، تولید و مصرف آثار، کالاها و خدمات فرهنگی؛
۳. رونق گفت و گوی همگانی، مستمر و سازنده برای اعتلای اندیشه، فرهنگ و هنر و حل و فصل مشکلات این حوزه ها؛
۴. مشارکت فعال بخش خصوصی در سیاست گذاری برنامه ریزی و فعالیت های فرهنگی؛
۵. شفافیت، سلامت و عدالت در توزیع یارانه های بخش فرهنگ و هنر و رسانه؛
۶. حضور موثر در مبادلات فرهنگی جهان اسلام و افزایش سهم در بازارهای فرهنگی منطقه ای و بین المللی.

